

Corona Günlerinde İhracatta KDV İadesini Nasıl Alırsınız (*)

Vergi Bülteni(*)

Bu bülten **MuhasebeTR** 'de yayınlanmıştır.
100.000'i aşkın üye sayısıyla 1 NUMARA

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseymdenetim.com.tr

1) Önsöz

Nobel ödüllü yazar Gabriel García Márquez'ın unutulmaz Kolera Günlerinde Aşk romanını eminim duymuşsunuzdur. Uzaktan korku filmi gibi izlediğimiz Corona salgınının, dünyanın dört bir yanına inanılamayacak kadar hızlı bir şekilde yayılması karşısında çaresiz kaldık, eğer evdeyseniz ve vakit geçirecek daha iyi bir seçeneğiniz yoksa okumanın tam da sırasıdır.

Ancak, sizlere tavsiyemiz sadece bir romanla sınırlı kalmayacak. Mücbir sebep uygulamasının mükelleflerin beyan dönemleri arasında yaratacağı uyumsuzluk nedeniyle, Katma Değer Vergisi iadelerinde ortaya çıkabilecek olası sıkıntılar, ihracatçı firma sahiplerinin korkulu rüyalar görmesine ve bir hayli meslek mensubunun kara düşüncelere dalmasına sebep olmuştur.

Uzun yıllardır mesleğin içinde yaşayan birisi olarak hiç böyle kaotik bir dönemi yaşadığımızı hatırlamıyorum. Konunun teorik boyutu bir yana, uygulamada işlemlerin ne şekilde gerçekleştirildiğini açıklayarak, mevcut düzenlemeler çerçevesinde neler yapılabileceğini ortaya koymaya çalışacağız.

2) İhracatta KDV İadeleri Yapılamayacak mı?

Hazine ve Maliye Bakanlığı piyasalardan gelen feryatlara kulak vermiş ve 518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğiyle; ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti olanların, koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen bazı sektörler ile İçişleri Bakanlığınca geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilen sektörlerde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, 01.04.2020 ile 30.06.2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğunu kabul ve ilan etmiştir.

Buna göre, mücbir sebep kapsamında olduğu kabul edilen yukarıda belirtilen mükelleflerin Mart, Nisan ve Mayıs dönemlerine ilişkin Katma Değer Vergisi beyannamesi verilme süreleri 27/7/2020 Pazartesi günü sonuna kadar uzatılmıştır.

Bunun yanı sıra, 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükellefler ve meslek mensupları ile beyanname ve bildirimleri bu meslek mensuplarınca verilen mükelleflerin 22/3/2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuştur. Bu kapsamda yer alan mükellefler tarafından verilemeyen Katma Değer Vergisi beyannamesi verilme sürelerinin son gününün, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar uzatılması uygun bulunmuştur.

Mücbir sebep uygulamasından yararlanan mükellefler ile mücbir sebep kapsamında olmayan mükelleflerin, aralarında yapılan mal ve hizmet satışlarında, bu mükelleflerin beyanları arasında zamansal olarak geçici bir uyumsuzluğun ortaya çıkacağı malumdur.

Örnek verecek olursak daha iyi anlaşılacaktır. Bilindiği üzere, söz konusu tebliğ kapsamında araç kiralama ve lojistik firmaları mücbir sebep kapsamına alınmıştır. Diyelim ki mücbir sebep kapsamında olmayan bisküvi imalatı ve ihracatı yapan Gülcan Bisküvi AŞ 2020 yılı Mart ayında lojistik işlerini mücbir sebep kapsamında bulunan Rüzgâr Lojistik AŞ'ne yaptırmış olsun.

Gülcan Bisküvi AŞ, yaptırdığı taşımacılık işlemleri karşılığında Rüzgar Lojistik AŞ'den aldığı faturaları yasal kayıtlarına işleyip, faturalarda görünen katma değer vergisi tutarlarını, Mart 2020 dönemine ilişkin olarak 27 Nisan 2020 (26 Nisan Pazar gününe denk geldiğinden) tarihine kadar vereceği Katma Değer Vergisi beyannamesi üzerinde indirim KDV olarak beyan edecektir.

Oysa, Rüzgar Lojistik AŞ ilgili firmaya verdiği hizmetlere ilişkin faturalarında yer alan katma değer vergisi tutarlarını, 27/7/2020 Pazartesi günü sonuna kadar verebileceği Mart 2020 dönemine ilişkin Katma Değer Vergisi beyannamesi üzerinde hesaplanan katma değer vergisi olarak beyan edebilecektir.

Buradan açıkça görüleceği üzere, her iki mükellef de her ne kadar Mart dönemine ilişkin olarak beyanlarında yapılan işlemlere ait vergileri göstermiş olsalar da, iki mükellefin beyanlarının verilmesi arasında üç aylık bir zaman farkı ortaya çıkacaktır. Yani bir mükellefin katma değer vergisi beyannamesini verip indirim konusu yaptığı katma değer vergisi, karşı mükellef tarafından ancak üç ay sonra beyan edilmiş olacaktır.

Bazı meslektaşlarımız, yukarıda açıkladığımız olgudan hareketle, nakit olarak alınan KDV iadelerinde KDV İadesi YMM Tasdik Raporu düzenlenmesi gerektiğini, düzenlenen bu raporlarda alış ve satış faturalarının karşılıklı olarak teyit edilmesi zorunluluğunun yerine getirilemeyeceğini, teyit yapılamayacağından dolayı raporun eksik kalacağını ve bu nedenle vergi idaresinin KDV iadelerini onaylamayacağı yönünde açıklamalarda bulunmuştur.

Diğer bir kısım meslektaşımız ise işin ödeme boyutuna dikkat çekerek, vergi dairesinin kendisine yatırılmayan katma değer vergisini nakten iade etmeyeceğini dile getirip, mahsuben iadede mahsup dilekçesinin verilmesi ve gerekli bilgi ve belgeleri sisteme yüklemenin yeterli olacağını, mahsuben iade sonradan gerçekleştirilse bile talep tarihi itibarıyla iade yapılacağı için sorun çıkmayacağını ifade etmişlerdir.

Aşağıda yer alan bölümlerde konuyu enine boyuna her açıdan irdelemeye çalışacağız.

3) Vergi Dairelerinde Esnek Çalışmaya Geçilmiştir.

22 Mart 2020 Pazar günü Resmi Gazetede yayımlanan bir genelge ile kamu kesiminde ilk defa bu kadar yaygın bir şekilde uygulamaya konulan yepyeni bir kavram daha hayatımıza girdi: Uzaktan Çalışma veya Esnek Çalışma. Bu genelgeye dayalı olarak, çoğu özel sektör firması ve kamu kurumunda olduğu gibi, vergi dairelerinin dış dünya ile olan fiziki teması son derece sınırlandırılmıştır.

Alınan önlemler çerçevesinde, mükelleflerimizin neredeyse tüm işlemleri elektronik ortamda İnteraktif Vergi Dairesi'ne taşınmıştır. Esasen Gelir İdaresi Başkanlığı'nın teknolojik altyapısının çok güçlü olması, ödemeler ile dilekçe ve beyannamelerin elektronik ortamda verilmesi gibi çoğu rutin işlemlerde, vergi dairesinin mükelleflere kesintisiz hizmet vermeye devam etmesine olanak sağlamıştır.

Ancak, veri güvenliğini sağlamak mümkün görülmediği için vergi dairelerinde uzaktan çalışma yapılamamaktadır. Vergi dairelerimizde esnek çalışma yöntemi uygulamaya konulmuştur. Buna göre, her servisten bir memur, yeteri kadar şef ve bir müdür veya müdür muavininin başkanlığında süreli ve sıralı olarak hizmet vermektedir.

Örneğin, vergi dairesinin büyüklüğüne göre oluşturulmuş ekipler, sırayla üç işgünü çalışıp, geriye kalan günler izinli sayılmaktadır. Bu durumda hizmet verimliliği ve işlemlerin hızı doğal olarak bir hayli düşmüş oluyor.

Vergi dairelerinde çalışan memurlarımızın ve işlem yapmaya giden mükelleflerimizin sağlıklarını korumak için alınan bu önlemler, 10 Nisan 2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere uygulamaya konulmuştur. Ancak, dolmuş olan bu sürenin 30 Nisan 2020 tarihine kadar uzatılacağı beklenmektedir.

4) Şubat 2020 Dönemi KDV İadesi Taleplerine İlişkin Değerlendirmemiz

- ✚ **Şubat 2020 dönemine ilişkin, 26 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken KDV Beyannamelerinin verilme ve bu beyannameler üzerine tahakkuk edecek vergilerin ödenme süresi 24 Nisan 2020 tarihine uzatılmıştır.**
- ✚ **31 Mart 2020 günü sonuna kadar verilmesi gereken Şubat Dönemi "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.**
- ✚ **31 Mart 2020 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi 30 Nisan 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatılmıştır.**

Bu verilere göre, Şubat 2020 dönemine ilişkin olarak Nisan ayı sonunda, yani üç hafta sonra mal ve hizmet satın alınan tüm mükellefler KDV beyanlarını vermiş ve işlemleri tamamlamış olacağı için, Yeminli Mali Müşavirler açısından karşıt inceleme yapılması ve KDV İadesi Tasdik Raporunun düzenlenmesi sürecinde bir sorun çıkmasını beklemiyoruz.

5) Mücbir Sebep Kapsamında Olan Mükellefler KDV Beyannamesini Süresinde Verebilir ve KDV İadesi Talebinde Bulunabilir

Mücbir sebep kapsamında olsa dahi isteyen mükelleflerimizin KDV beyannamelerini süresinde vermelerini engelleyen bir husus bulunmamaktadır. Yani mücbir sebepten yararlanan mükelleflerimiz Mart, Nisan ve Mayıs dönemlerine ilişkin Katma Değer Vergisi beyannamelerini, 518 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğiyle kendilerine tanınan imkan çerçevesinde 27/7/2020 Pazartesi günü sonuna kadar verebileceği gibi, arzu ederlerse normal kanuni sürelerinde de verebilirler.

Dikkat edilecek olursa, burada mükelleflerimizin zorda kalmaması açısından, beyanname vermeye ilişkin olan süreler uzamaktadır. Ancak, bu durum illa sürenin son gününe kadar beklenmesini gerektirmez. Mücbir sebep kapsamında olsalar dahi iadesi çıkan mükellefler, KDV beyannamelerini yasal süreleri içerisinde vererek, KDV iadesi talebinde bulunabilir.

6) Mart, Nisan ve Mayıs 2020 Dönemleri KDV İadesi Taleplerine İlişkin Değerlendirmemiz

Mücbir Sebep kapsamındaki mükelleflerin **Mart, Nisan ve Mayıs 2020 dönemlerine ilişkin Katma Değer Vergisi Beyannamelerinin verilme süresi 27 Temmuz 2020 Pazartesi günü sonuna kadar uzatılmıştır.**

Aynı dönemlere ilişkin verilmesi gereken “**Form Ba-Bs**” bildirimlerinin verilme ve bu dönemlerde oluşturulması ve imzalanması gereken **e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma** ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “**Elektronik Defter Beratları**”nın **yüklenme süreleri de 27 Temmuz 2020 günü sonuna kadar uzatılmıştır.**

Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dâhil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayi, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayi için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dâhil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayıncılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükellefler ile İçişleri Bakanlığınca geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin, 1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmesi uygun bulunmuştur.

Buna göre, KDV iadesi talep edecek mükelleflerin etkilenme düzeyi, mücbir sebeplerden yararlanan mükelleflerden satın alınan mal ve hizmetlerinin yoğunluğuna bağlı olarak değişecektir. Örneğin, bisküvi imal ederek, hem iç piyasa satışları olan, hem de geniş çapta ihracatı olan bir firmanın KDV iadesi talebinde bulunması halinde, bu firma çok fazla etkilenmeyecektir. Firma imalat sürecinde esas itibarıyla hammadde olarak un, yağ, şeker, süt ve süt ürünleri, su, kabartıcılar ve aroma maddeleri kullandığından, bunların temin edildiği mükelleflerin de mücbir sebeplerden yararlanması söz konusu olmadığından, örneğimizdeki firmanın KDV iade sürecinde çok fazla sorunla karşılaşmasını beklemiyoruz.

Mücbir sebep kapsamında bulunan sektörlerden yoğunluklu olarak hammadde ve malzeme temin ederek imalat yapan ihracatçı firmalarımızda ise, KDVİRA sistemi tarafından üretilen “**Kontrol Raporları**”nda “**GEKo6. Alt Mükelleflerin Fatura Beyan Tutarlılığı Kontrolü**” segmenti çalışacak ve çok sayıda uyumsuzluk görünecektir. KDV Uygulama Genel Tebliği'nin 4/E-5 bölümünde belirtilen şekilde, söz konusu mal ve hizmet alımına ilişkin işlemlerin gerçek olduğu ortaya konulabilecektir.

KDV Uygulama Genel Tebliğinin 4/E-5 bölümünde sınırlandırıcı olmamak kaydıyla, belgenin gerçekliğini ve doğruluğunu ispatta aşağıdaki delillerin kullanılabilmesi belirtilmiştir.

İşlem bedelinin ödendiğinin belgelendirilmesi aşağıdaki şekillerde yapılabilecektir.

- ✚ Ödeme, iade talebinde bulunan mükellef tarafından ödemeyi tevsik eden belge aslı veya noter onaylı örneği ile tevsik edilebilir.
- ✚ Ödemenin 5411 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre faaliyette bulunan bankalar vasıtasıyla veya 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 785 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası kapsamında düzenlenen çekler ile de tevsiki mümkündür.
- ✚ Ayrıca internet bankacılığı yoluyla yapılan ödemelerde, banka dekontu yerine ilgili banka şubesi tarafından onaylı internet çıktıları ya da mükellefler tarafından ödeme yapılan bankalardan alınan onaylı hesap ekstreleri ödemenin tevsikinde kullanılabilir.

- ✚ Ödeme, kredi kartı (iade talebinde bulunan kişi veya kuruma ait), tapu devri, kamu kurum ve kuruluşları aracılığıyla (ön ödeme avansı şeklinde kamu kurum ve kuruluşlarının veznesine ödeme gibi) yapılmak suretiyle de tevsik edilebilir.
- ✚ Ödemenin PTT yoluyla yapıldığı durumlarda, ödeme sırasında düzenlenecek belge, (satıcının veya adına hareket edenlerin adı-soyadı (tüzel kişilerde unvanı) ile banka hesap numarası ve vergi kimlik numarası doğru olarak yazdırılmak kaydıyla) ödemeyi tevsik eden delil olarak ileri sürülebilir.

Ayrıca taşıma, yükleme, boşaltma, depolama, ambalajlama ve benzeri işlemlerin yapıldığına yönelik belgeler, sigorta belgesi, vergi, resim, harç, pay, fon gibi ödemeler yapılmışsa, bu ödemelere ait belgeler işlemin gerçekliğinin tevsikinde delil olarak kullanılabilir.

Bu durumda anılan dönemlere ilişkin olarak KDV iadesi talebinde bulunacak firmaların, mal ve hizmet satın aldıkları firmalara mücbir sebep kapsamında olup olmadıklarını sormaları, eğer öyleyse bu firmalardan alınan mal ve hizmet ödemelerinin yukarıda yer aldığı şekilde ödemelerini, işlemlerin gerçekliğini gösteren belgeleri almaları ve hazır bulundurmalarında yarar görüyoruz.

Neden diye soracak olursanız, KDVİRA sisteminin tespit ettiği bu türden olumsuzluklar mükelleflere bir yazı ile bildirilmektedir. Bu yazının tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde eksiklikleri/olumsuzlukları gideren mükelleflerin mahsup talepleri mahsup dilekçesinin vergi dairesine verildiği tarih itibarıyla yerine getirilmekte ve borçlar için gecikme zammı uygulanmamaktadır. Ancak, 30 günlük ek süreden sonra eksiklikleri / olumsuzlukları gideren mükelleflerin mahsup taleplerinin ise eksikliklerin/olumsuzlukların giderildiği tarih itibarıyla yerine getirilmekte ve borcun vadesinden mahsup tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı uygulanmaktadır.

Ayrıca, hemen şunu ilave etmekte fayda var. Mükelleflerin KDV iadesi talepleri sonrasında sistem tarafından kısa bir süre içerisinde oluşturulan kontrol raporlarını yine sistem üzerinden görmeleri imkân dâhilindedir. Dolayısıyla, mükelleflerin illa kendilerine “**Eksiklik Yazısı**” gelmesini beklemelerine de gerek bulunmamaktadır. Kontrol raporlarına göre beklemeksizin cevap yazıları yazılıp, süreç hızlandırabilir.

Bununla birlikte; Mart, Nisan ve Mayıs 2020 Dönemlerine ilişkin olarak, KDV İadesi Tasdik Raporları yazılırken bazı sıkıntılar çıkması olasıdır. Özellikle, mücbir sebepten yararlanan mükelleflerin karşıt incelemelerinde, ortada henüz verilmiş bir beyanname bulunmadığı için, günümüze değin uygulanan formatın bir hayli dışına çıkmak gerekecektir. Şahsi kanaatimize göre, yukarıda belirtilen prosedürü uygulamak kaydıyla, vergi idaresinin bu şekilde yapılan karşıt incelemeyi yeterli görmesi ve gereken anlayışı göstermesi lazım gelir.

Vergi idaresi yeminli mali müşavirler tarafından bu şekilde yapılan karşıt inceleme tutanaklarını teyit edici özellikte bulmazsa ne olur? Karşıt inceleme yapılan firmaların yeminli mali müşavirleri istenilen bilgi isteme yazılarına cevap vermeyebilir mi? Bu gibi durumlarda neler yapılabilir? Farkındaysanız yazımız yine çok uzadı, izin verirseniz burada yazımıza bir ara verelim, bu konuların değerlendirmesini başka bir yazıya bırakalım. Konuya ilişkin soru veya sorunlarınızla ilgili olarak irtibat kurabilirsiniz.